Utländska lärares vidareutbildning, ULV

- en kompletterande utbildning för personer med utländsk lärar- eller förskollärarexamen

Kontaktpersoner vid lärosätena

Susanna Malm, Stockholms universitet (nationellt samordningsansvar)
Johan Hellgren Asplund, Göteborgs universitet
Ingrid Olsson, Linköpings universitet
Nils Johansson, Malmö universitet
Irene Sedlacek, Umeå universitet
Susanne Sundquist, Örebro universitet

Vägen till behörig lärare i Sverige

- Kort om Utländska lärares vidareutbildning
- Introduktionsperiod, Anpassningsperiod – historik och nuläge
- Lämplighetsprovet – möjlighet till kompensation för brister genom validering av reell kompetens

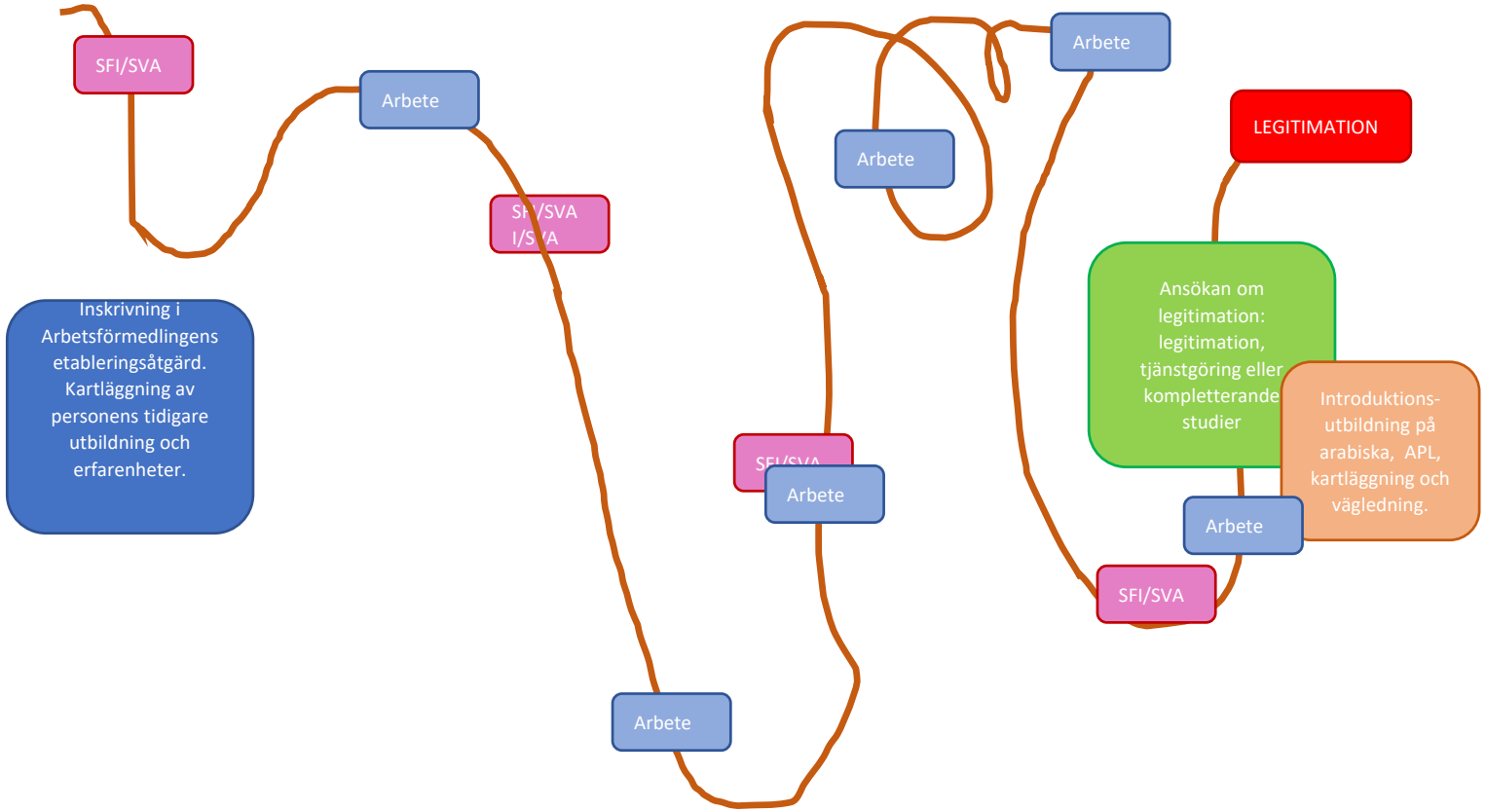
Maria Granath, Annica Cerutti och Susanna Malm

Stockholms universitet

Vägen till behörig lärare i Sverige

– hur svårt kan det vara?

Vägen till behörig lärare i Sverige – hur svårt kan det vara?

GÖTEBORGS UNIVERSITET

LINKÖPINGS UNIVERSITET

MALMÖ UNIVERSITET

Stockholms universitet

UMEÅ UNIVERSITET

ÖREBRO UNIVERSITET

Ett samarbete mellan Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Malmö universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet och Örebro universitet

Rakare väg mot behörighet

- Parallella processer är av vikt!
- Kvalitativ Svenska som andraspråk
- Vägledning för rakast väg mot legitimation/behörighet
- Validering av erfarenheter och utbildning för optimal studieplanering inom kompletterande utbildning

Kort om
Utländska lärares vidareutbildning

Integrationssatsning
- kompletterande utbildning för utländska akademiker

Förordning 2008:1101 - kompletterande utbildning för personer med utländsk examen inom bristyrken

2007-2011
Lärare
Läkare
Tandläkare
Sjuksköterskor
Jurister

2016
Förslag på utbyggnad av kompletterande utbildning

2017-
Ökade möjlighet för fler personer
och
fler yrkesgrupper

Finansiering genom anslag 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

GÖTEBORGS UNIVERSITET
LINKÖPINGS UNIVERSITET
MALMÖ UNIVERSITET
Stockholms universitet
UMEÅ UNIVERSITET
ÖREBRO UNIVERSITET

Ett samarbete mellan Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Malmö universitet, Stockholms universitet, Umeå universitet och Örebro universitet

Syfte med utbildningen
(Utländska lärares vidareutbildning)

Svensk lärarexamen – därefter legitimation

Kompletterande insats för legitimation
– beslut från Skolverket krävs

Kunskapskomplettering eller ämneskomplettering för ytterligare legitimationsämne

Kompletterande utbildning riktar sig mot alla skolformer och skolämnen

Syfte med utbildningen
(Utländska lärares vidareutbildning)

Svensk lärarexamen – därefter legitimation

Kompletterande insats för legitimation
– beslut från Skolverket krävs

Kunskapskomplettering eller ämneskomplettering för ytterligare legitimationsämne

Kompletterande utbildning riktar sig mot alla skolformer och skolämnen

Inplacerings-prov	Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4	Termin 5
Godkänt	Kurser och VFU	Ev ytterligare komplettering	Ev ytterligare komplettering	Ev ytterligare komplettering	
Underkänt	Kurs Språkintroduktion	Kurser och VFU	Ev ytterligare komplettering	Ev ytterligare komplettering	Ev ytterligare komplettering

Framgångsfaktorer för uppdraget/utbildningen

- En mycket god arbetsmarknad- lätt att komma in i arbete
- Särskild förordning och ekonomisk ersättning ger förutsättningar för kompletterande utbildning (antagning, studieplanering, vägledning, utvecklingsarbeten)
- Riktat uppdrag till vissa lärosäten
- Nära samarbete med UHR och Skolverket
- Forskning som stöder utveckling

Vad tycker studenterna?

- Anställningsbarheten hos de som slutfört kompletterande utbildning är mycket hög och nästan alla får en adekvat anställning efter studierna
- Uppfattning om utbildningen är god
- Synpunkter kring studiernas längd och bedömning av tidigare utbildning

Just nu i ULV - 2018

- 5 i topp - Syrien, Irak, Iran, Ryssland, Polen (tot 95 länder)
- 12,5 % av sökande från EU
- Ca 90% kvinnor

- 46% läser mot en lärarexamen, inriktning grundskola eller förskola
- 38 % läser mot en ämneslärarexamen
- **16 % läser enligt kompletteringshänvisning**

Introduktionsperiod, Anpassningsperiod

– historik och nuläge

Historik

- Högskoleverket behörig myndighet för läraryrket, feb 2002
- Uppdrag att ”utveckla rutin för introduktionsperiod/anpassningstid samt utforma ett lämplighetsprov”, sept 2002 Från gräns till kateder, HSV rapportserie 2002:28

Sammanfattningsvis

Rapporten

- ringar in vad som krävs för att utländska lärare ska kunna utöva yrket i Sverige
- förslag på innehåll och omfattning
- föreslår ansvariga lärosäten för utförandet av introduktionsperioden

Mål: att snarast få till en fungerande organisation för lärares integration i skolan

Introduktionsperiod för lärare

- Har genomförts sedan 2004, inom ramen för Särskild lärarutbildning vid Stockholms och Göteborgs universitet
- Från 2007 inom ramen för Utländska lärares vidareutbildning (Stockholm, Göteborg och Malmö universitet)
- Introduktionsperiod blir **Anpassningsperiod**
- 2011 – Skolverket blir behörig myndighet för lärare

Anpassningsperiod för lärare

- 2004-2008 Utbildning om 30 hp
- 2008-2011 Utbildning om 30 hp inom ULV
- 2011-2014/2015 Utbildning om 45/60 hp inom ULV
- 2014/2015 och framåt…

Anpassningsperiod för utländska lärare enligt föreskrifter i HSVFS 2007:7.

För vem?

För personer med en utländsk lärarexamen från EU/EES som har särskilt hänvisningsbeslut från Högskoleverket att genomgå anpassningsperiod

Ett utövande av läraryrket i svensk skola eller förskola under kvalificerad handledning åtföljt av kompletterande utbildning

Upplägg

Anpassningsperioden bestod förutom av praktik i svensk skola (förskola) också av en 45-poängskurs som var förlagd till Stockholms universitet. Kursen lästes delvis på distans parallellt med tjänstgöring.

När hela perioden (teori + praktik) var genomgången med godkänt resultat och tjänstgöringsbetyg utfärdats av rektor ansökte läraren om lärarlegitimation hos Skolverket.

Introduktion för lärare med utländsk lärarexamen 45 hp

Den svenska skolan

Kunskap om den svenska skolans värdegrund med fokus på elevsyn och kunskapssyn, styrdokument, organisation och regelverk

Att vara lärare i Sverige

Kunskap om socioekonomiska villkor, uppfostran och socialisation, betyg och bedömning och specialpedagogik

VFU och didaktik

inom hänvisad inriktning, särskilt fokus på att utveckla skriftlig och muntlig kommunikation

Arbetsplatsbesök

En möjlighet för studenter att analysera och reflektera över sin praktik och lärarroll

Likheter och skillnader från tidigare erfarenheter

Samverkan lärosäte, student, handledare och förskola

Campusförlagda seminarium efter inriktning

En möjlighet att fördjupa sina kunskaper kring tex

- Läroplaner och styrdokument
- Pedagogisk dokumentation

Didaktisk litteraturkurs

Läsa didaktisk litteratur och koppla teorier till den verksamhetsförlagda delen av utbildningen

Skriftlig inlämningsuppgift som behandlar tex:

Lärandeteorier

Språkutveckling

Konflikthantering

Pedagogisk dokumentation

Nuläge

Kompletterande insats för legitimation
– beslut från Skolverket krävs

Studiegång: kompensationsåtgärd lärarförberedande studier

Termin 1

- Inledande kurser: Att vara lärare i Sverige

Termin 2

- Läroplansteori, betyg och bedömning, ämnesdidaktik.
- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

Termin 3

- Specialpedagogik
- Framträdande retorik

Det individuella samtal

Fas 1: klargöra situationen ur studentens perspektiv

Fas 2: Vidga perspektiv , sätta upp mål

Fas 3: Gå igenom studieplanen och ge stöd för genomförande, uppföljning

Information under samtalet

Lärarlegitimation/behörighet

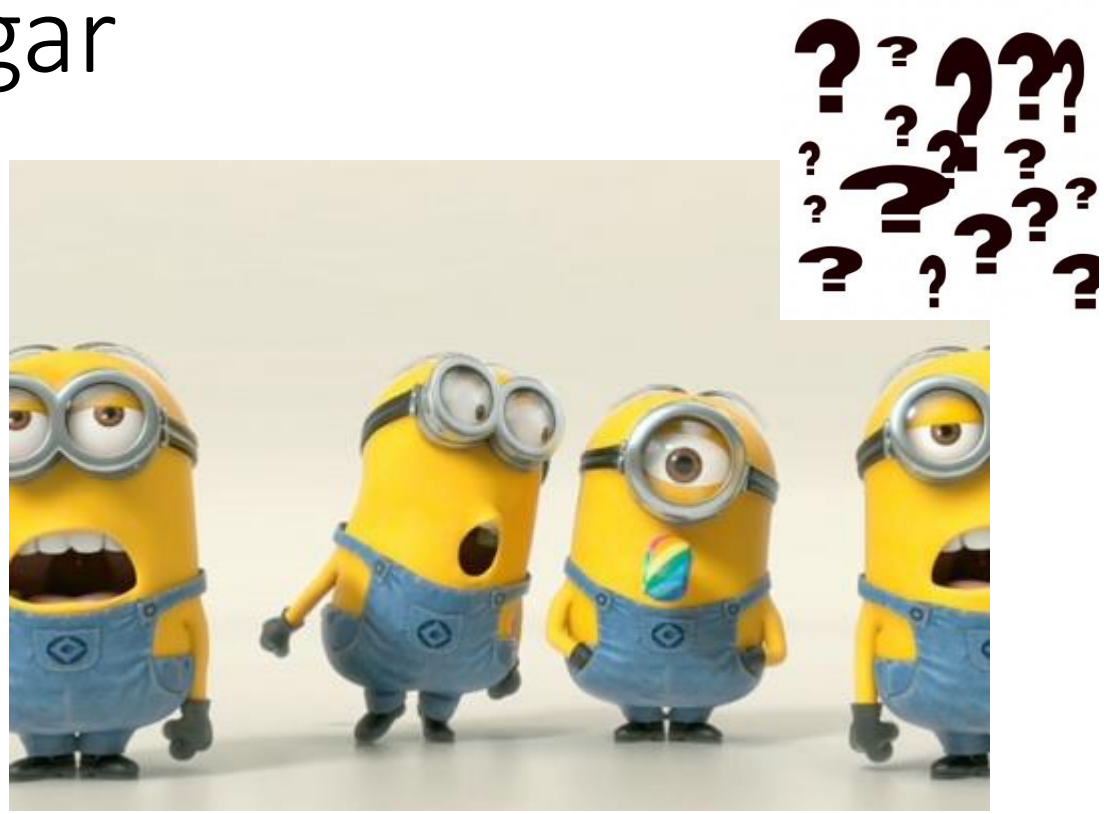
Inplaceringsprovet /resultat

Studieplanen

Verksamhetsförlagd utbildning

Frågor och funderingar

Utmaningar

Lämplighetsprovet

– möjlighet till kompensation genom validering av reell kompetens

Lämplighetsprovet

För vem?

Lämplighetsprovet riktar sig till personer med utländsk lärarexamen från ett EU- eller EES-land och som ansökt legitimation från Skolverket men som fått avslag på sin ansökan

Den sökande får istället ett beslut att kompensera brister från tidigare utbildning genom en eller flera kompensationsåtgärder

Genom yrkeskvalifikationsdirektivet 2005/36/EG har de möjlighet att få sina tidigare yrkeskvalifikationer erkända genom ett eller flera prov- lämplighetsprovet

Lämplighetsprovet 2006 – 2016 vid Stockholms universitet

Endast den lärarförberedande delen prövas

Standardiserade prövningar

Två provtillfällen per år

Flera personer kan prövas vid samma tillfälle

GÖTEBORGS UNIVERSITET

LINKÖPINGS UNIVERSITET

MALMÖ UNIVERSITET

Stockholms universitet

UMEÅ UNIVERSITET

ÖREBRO UNIVERSITET

Lämplighetsprovet efter 2016

Lärarförberedande del, nationella krav och ämnesdel prövas

Individanpassade prövningar, kan vara mer eller mindre omfattande

Tre provtillfällen per år

Provtillfällena kan spänna över en eller flera dagar

